

TALOUSARVIOALOITE 221/2013 vp

Määrärahan osoittaminen saamelaisten kulttuuri- ja kielipesätoimintaan

Eduskunnalle

Suomen kolmen saamen kielen — pohjois-, inarin- ja koltansaamen — elpyminen uhkaa vaikeutua merkittävästi, jos kielipesätoiminnan rahoitusta ei korjata opetus- ja kulttuuriministeriön ehdottamalle 700 000 euron tasolle. Kaikki Suomen saamen kielet ovat uhanalaisia kieliä, jotka tarvitsevat vahvistuakseen järeitä tukitoimia. Kielipesä on varhaisen, täydellisen kielikyllyn periaatteella toimiva alle kouluikäisten lasten päivähoitopaikka. Se on tarkoitettu vähemmistö- tai alkuperäiskansan kieliyhteisöissä eläville lapsille, joiden vanhemmat haluavat lastensa oppivan vähemmistökielen, vaikkeivät ehkä pysty puhumaan sitä lapsille kotona.

Tällä hetkellä saamelaisalueella toimii kahdeksan kielipesää, joista inarinsaamenkielisiä on kolme, koltansaamenkielisiä kaksi ja pohjoissaamenkielisiä kolme; lisäksi toimii yksi kielikylpykerho. Suurin osa kielipesälapsista pääsee kouluun siirtyessään jatkamaan kielen omaksumista saamenkielisessä perusopetuksessa, jossa kaikki tai suurin osa oppiaineista opetetaan saamen kielellä.

Noin 70 % asuu saamelaisalueen ulkopuolella. Saamelaisalueen ulkopuolella suurin osa perheistä on kaksi- tai monikielisiä. Saamelaisalueen ulkopuoliset kielipesät tekevät kielen elvyttämisen mahdolliseksi myös niille perheille, joissa vanhemmat ovat menettäneet kielen eivätkä siksi voi kotona puhua saamea lapsilleen eivätkä ilmoittaa lapsiaan kaupungin järjestämään äidinkieliseen päivähoitoon.

Kielipesätoiminta on keskeisellä sijalla saamen kielten elvytysohjelmassa, johon Suomi on sitoutunut. Suomen hallituksen on alettava kii-reesti toteuttaa vuonna 2012 valmistunutta elvytysohjelmaa, nostettava kielipesätoiminnan rahoitus riittävälle tasolle ja vakiinnutettava se pysyväksi.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2014 talousarvioon momentille 29.91.52 lisäyksenä 300 000 euroa saamen kielipesätoiminnan turvaamiseen.

Helsingissä 27 päivänä syyskuuta 2013

Silvia Modig /vas
Eila Tiainen /vas